Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 30 Montgomery St.
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюз (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250

РІК LXXXVII. Ч. 175 ДЖЕРЗІ СИТІ І НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 12-го СЕРПНЯ 1980 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, AUGUST 12, 1980 No. 175 VOL. LXXXVII.

Український Фестиваль присвячено В. Авраменкові

Василь Авраменко

Філядельфія, Па. (В—УККА). — Цьогорічний Український Фестиваль музики, пісні й танку „Гомін України", тут у Рабин Гуд Делл Схід у Фермонт парку, що відбудеться в п'ятницю, 15-го серпня о год. 8-ій увечері, присвячено маестрові Василеві Авраменкові у його 85-річчя. В минулому році в подібний спосіб ушановано сторічного композитора Станислава Людкевича, як представника української музичної творчости й культури.

Як відомо, В.Авраменко розгорнув свою хореографічну й інструкторську діяльність по лінії розвитку українського народного танку в таборі українських полонених у Каліші, Польща, в 1921 році. По виході з полону розбудував він мережу шкіл українського народного танку в Галичині й Карпатській Україні, де в 1926 році перед своїм виїздом до Канади, він залишив сорок діючих шкіл, на чолі яких стояли вивчені ним фахові інструктори. По приїзді до Північної Америки він розгорнув подібну діяльність від Вінніпеґу й Голлівуду до Ню Йорку й Монтреалю. По Другій світовій війні він вклав свій труд в розбудову курсів українських народних танків у країнах Південної Америки та Австралії.

В.Авраменко є також піонером у продукції українських фільмів у вільному світі. Такі фільми, як: „Наталка Полтавка", „Запорожець за Дунаєм" „Маруся" та „Трагедія Карпатської України" ще й тепер популярні серед української діяспори.

Український Фестиваль в Рабин Гуд Делл влаштовує місцевий Відділ УККА на чолі з проф. д-ром Петром Стерчом, при чинній співпраці Відділу Розваг Міського Уряду Філядельфії. Це вже п'ятий з черги річний концерт на найвищому можливому рівні, що показує загальноамериканській публіці кращі зразки української вокальної та інструментальної творчости, як і народну творчість у царині побутового танку. Очевидно, для українців Філядельфії та довколишніх міст і містечок Український Фестиваль — це нагода вжитися в українське концертове мистецтво й ним насолоджуватися.

Відділ УККА заанґажував найкращі мистецькі сили. Маестро Павло Плішка — це гордість не лише Метрополітальної Опери, але й українського музичного громадянста та любимець знавців музичної культури світу. Меццо-сопрано Рената Бабак була зіркою опери Большого Театру в Москві, але глибоке розуміння недолі свого народу спонукало її „вибрати свободу" під час її концертування в Італії. Обидвоє солісти матимуть свої сольові та дуетові виступи, при акомпаньяменті відомого концертового піяніста Томи Гринькова.

Чоловічий хор „Прометей" під батутою Михайла Длябоги й фортепіяновому супроводі Ірени Пелех, тількищо повернувся з тріюмфального концертового турне по Европі. Диригент хору проф. М.Длябога в новому репертуарі показав себе також здібним композитором. Очевидно, великою атракцією цього року буде виступ Павла Плішки з його сольо в частині вибору гетьмана з твору Т.Шевченка — К.Стеценка „В неділеньку святую".

На Український Танцювальний Ансамбль „Дунай" із Ст. Кетеринс, Канада, припадає цього року дуже почесне завдання якнайкраще зарепрезентувати висоти українського народного танку, до якого приглядається сам „патріярх" цієї царини українського народного мистецтва — В.Авраменко. Більше того, ансамбль під керівництвом хореографа Ореста Самця символічно поділятиме пошану, якою організатори фестивалю наділили В.Авраменка, бо, властиво, вшановують вони цього року здобутки українського мистецтва в царині народного танку.

Відкрився Кобзарський Табір

Емлентон, Па. — У неділю, 10-го серпня, відкрився другий з черги табір гри на бандурі на оселі Всіх Святих в Емлентоні, Па. Цей кобзарський табір спільно влаштувала Українська Капеля Бандуристів ім. Тараса Шевченка та Українська Православна Оселя Всіх Святих.

Табір переповнений учасниками із усіх кінців континенту. Нараховується 65 учасників та 11 інструкторів Таборовики вислуховують лекції на різні музичні теми та головно вчаться гри на бандурі. Крім праці, учасники розважаються на лоні мальовничої природи над річкою Алеґені.

Інструкторами керує заслужений бандурист, диригент, композитор, знавець кобзарського мистецтва, маестро Григорій Трохимович Китастий. Лекції диригентури викладає д-р Кушнір із Детройту. Інструкторський склад: Ігор Махлай — комендант та адміністратор, Юліян Китастий, Михайло Сердюк, Микола Дейчаківський, Марко Бандера, Тарас Махлай, Марко Фаріон, Наталка Дмитріюк та Наталка Павловська.

Д—Р Л.МЕЛОСЬКИЙ ОЧОЛИВ РАДУ МАНІТОБСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Вінніпеґ, Ман./Централя КУК/. — Дня 26-го червня ц.р. обрано д-ра Л.Мелоського, активного професіоналіста в українській громаді цього міста на пост голови Ради Губернаторів Манітобського університету. Д-р Мелоський є членом цієї Ради від двох років, в якій до цього часу українську громаду репрезентували такі наші професіоналісти: Данило Загарія в 1962-1971 роках й Іван Паньків у 1971-1977 роках. На Раді Губернаторів другого Вінніпезького університету, репрезентуючи українців, засідали бл.п. Іван Гавриляк від 1970-1975 року і Василь Солипа від 1976-1979 року.

Бонн перестерігає перед атакою терористів

Бонн, Західня Німеччина. — Після розгрому німецьких терористичних груп західньонімецькою поліцією їхні залишки скрилися на терен сумежних зі Західньою Німеччиною країн, а в першу чергу до Франції, звідки вони пробують організувати дальші терористичні акти на терені Західньої Німеччини.

На підставі інформацій німецької поліції паризька поліція перевела 5-го травня ревізію в одній паризькій квартирі, в якій їй удалося захопити п'ять німецьких терористів і дуже цікаві матеріяли. З тих матеріяків стало ясно, що німецькі терористи готують нову велику акцію, можливо навіть вбивство федерального канцлера Гельмута Шмідта. В липні на автобані біля Штуттґарту, в зударі автомобіля з вантажним автом, загинуло два пасажири авта. Провірка виявила, що це давно розшукувані терористи, а матеріяли й документи знайдені в авті потвердили підозріння, що терористи готують один великий акт, або цілу серію менших.

Шеф німецької федеральної поліції Горст Герольд повідомив, що поліція останньо захопила чотири авта, які були в посіданні терористів, а в тих автах ще чотири пари додаткових реєстраційних плит на автомобілі. Шеф поліції пригадав методу нападів німецьких терористів, які послуговуються цілим конвоєм авт. Наприклад у пірванні промисловця Ганса-Мартіна Шляєра, якого опісля знайшли замордованим, брало участь аж 12 авт.

Німецький тижневик „Дер Шпіґель" приніс, опісля потверджену вістку, що в згаданій квартирі в Парижі де арештовано п'ять терористів, знайдено понад сто кілограмів вибухових матеріялів і електричний прилад для викликання вибуху на далеку відстань.

Федеральний міністер внутрішніх справ Ґергард Бавм перестеріг громадськість і звернувся до неї, щоб усі підозрілі факти й особи репортовано до поліційних станиць, бо це у великій мірі допоможе запобігти злочинам. З другого боку він не виключив, що ціла серія невдач терористів могла позбавити їх можливости і людей, потрібних до виконання їхніх плянів.

В Америці

ФЕДЕРАЛЬНІ ЧИННИКИ ЗСА ЗАЯВИЛИ, що уряд Ірану пересилає гроші і дає всяку допомогу студентам, ребеліянтам, прихильникам теперішнього диктатора аятолли Хомейні для того, щоб вони займалися заколотами в Америці. Існують також незаперечні докази, що прихильники Хомейні організують серед студентів бойові групи для посилення заколотів, влаштовування протиамериканських демонстрацій і нападів на тих іранців-еміґрантів, які є противниками теперішнього режиму в Ірані. Офіційні речники відмовилися від заподання конкретних фактів, але зібрані ними матеріяли вони передали відповідним судовим чинникам.

ДЕРЖАВНИЙ СЕКРЕТАР ЕДМУНД МАСКІ вестиме кампанію в користь президента Джімми Картера, не зважаючи на те, що така практика активности державного секретаря може викликати застереження, бо попередники Маскі не вмішувались до передвиборчої кампанії і не виступали публічно проти інших кандидатів на президента. Маскі, започатковуючи свої виступи, сильно заатакував політичну плятформу Республіканської партії і закинув республіканцям, що вони наміряються вести „реакційну закордонну політику".

НЕҐРИТЯНСЬКІ ЛІДЕРИ ПЕРЕСТЕРІГАЮТЬ федеральний Уряд у Вашінґтоні проти евентуальних вибухів незадоволення серед чорного населення, якщо не будуть пороблені відповідні протизаходи для усунення несправедливости і припинення „брутальности" поліції. Ґрупа неґритянських лідерів стрінулась в Департаменті справедливости із заступником генерального прокуратора Чарлзом Ренфрю і асистентом Дрю Дейсом. Пізніше Бенджамін Гакс, екзекутивний директор Крайової асоціяції для покращання долі чорного населення, заявив кореспондентам, що обидва речники Департаменту справедливости прибіцяли поробити ряд коректив і створити бюра оборони громадянських прав.

ДЕЯКІ УРЯДОВЦІ СМУЖБИ іміґрації і натуралізації не з'явились в четвер і п'ятницю 7 і 8-го серпня, до праці, протестуючи таким способом проти передчасного звільнення іранських студентів-заколотників з федеральної в'язниці в Отісвіллі, Н. Й., без закінченої перевірки їхнього правного статусу. Урядовцям не дано змоги навіть встановити, чи привезені з Вашінґтону „студенти", які під час демонстрації 27-го липня зводили там бійки з противниками аятолли Хомейні і поліцією, є в дійсності зареєстрованими студентами на американських університетах і чи мають право побуту в цій країні. Біля 200 службовців в Ню Йорку в будинку на Федерал пляза, де знаходиться бюро Служби іміґрації і натуралізації, підтримали протест тим, що прийшовши до праці, нічого не робили тільки сиділи за своїми бюрками.

ПОНАД 200 ІРАНСЬКИЙ СТУДЕНТІВ і їхніх прихильників, демонстрували в четвер, 7-го серпня, у Вашінґтоні. Метою цієї „мирної" демонстрації було підтримати іранський уряд у його протестній акції проти ЗСА, яка ведеться не тільки в Ірані на форумі парляменту, але також у столицях закордонних країн. Поліція дозволила на демонстрацію помимо застережень деяких офіційних осіб, які твердили, що студенти намагаються влаштувати сценарій, який опісля аятолла Хомейні використовує у своїй пропаґанді проти ЗСА.

МОНАХИНЯ, яка більше відома під назвою „Мати Тереса з Калькути" і яка в жовтні 1979 року отримала Нобелівську нагороду миру за довголітню тяжку працю серед бідного і хворого населення Індії, відвідала в кінці минулого тижня Бронкс в Ню Йорку і допомогла там відкрити „кухню" для найбіднішого прошарку населення і упосліджених осіб. При відкритті вона нікому не дякувала, тільки бідним, які дозволили їй і ордерові сестер милосердя опікуватись ними.

У НЮ ЙОРКУ ПОЧИНАЄТЬСЯ ДЕМОКРАТИЧНА КОНВЕНЦІЯ

Вже в суботу і неділю, 9-10-го серпня, до Ню Йорку почали з'їздитися делегати на Конвенцію Демократичної партії. Перша зупинка для них — це, звичайно, Таймс Сквер.

Ню Йорк, Н. Й. — Конвенція Демократичної партії, що почалася в Ню Йорку у понеділок, 11-го серпня, мала вже першого дня перед собою дебату в контроверсійній проблемі.

Частина делегатів на чолі з сенатором Едвардом Кеннеді вимагає звільнення делегатів зі зобов'язань, у наслідок правиборів, щоб вони могли голосувати на інших кандидатів.

Пропозиція меншости звернена своїм вістрям проти президента Джіммі Картера, якого зобов'язана підтримувати значна більшість делеґатів, обраних правиборами.

Вже у першому дні конвенції передбачені виступи деяких ключових учасників конвенції, в тому числі спікера Палати Репрезентантів Томаса О' Ніла, предсідника Демократичної партії Джона Вайта, губернатора стейту Ню Йорк Гю Кері, губернатора стейту Ню Джерзі Брендана Бирна, посадника міста Ню Йорк Едварда Кача. Головну промову виголосить Моррис Юдол, конґресмен з Арізони.

Не зважаючи на зусилля сенатора Кеннеді і його прихильників передбачується рішучу перемогу президента Картера в справі звіту меншости ч. 5 і таким чином забезпечення Президентові номінації на кандидата Демократичної партії у цьогорічних виборах. У вівторок і середу значна частина часу буде присвячена дебатам над виборчою плятформою Демократичної партії. Загально передбачують, що дебати над плятформою будуть гарячі і Президентові прийдеться в дечому поступитися, а в першу чергу в питаннях поточної господарської політики. Деякі концесії у тому напрямку він вже зробив в користь сен. Кеннеді.

Після прийняття плятформи в середу відбудеться номінація кандидата на Президента. В четвер, останній день Конвенції, буде номінований кандидат на віцепрезидента, будуть ще промови, а відтак виступи вибраних кандидатів, в яких вони подадуть головні напрямні своєї виборчої кампанії.

У світі

ДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ ЗСА опублікував свій звіт про правдоподібність вживання совєтськими військами в Афганістані хемічної зброї та про постачання зброї того самого роду совєтським сателітам, зокрема В'єтнамові і Ляосові, збройні частини яких вживають її проти своїх противників, головно в боротьбі в Камбоджі. Зібрані інформації й докази вказують на вживання такої зброї, а тільки Совєтський Союз є в стані її продукувати. На Генеральній Асамблеї ОН осінню цього року делеґація ЗСА видвигне цю справу й зложить матеріяльні докази до неї. На зустрічі з пресою, яка відбулася в приміщеннях Державного департаменту, шість експертів тієї справи давали вияснення пресі й аналізували докази.

ЧИСЛО СМЕРТЕЛЬНИХ ЖЕРТВ бомбового замаху на станції в Больонї зросло до 79 та ще є декілька таких критичних поранень між жертвами того замаху, що можна числитися з дальшими смертями. В міжчасі поліція цілої Італії, а також поліції інших европейських держав гарячково пошукують за слідами вбивникіґ. Ще й надалі переважає переконання, що злочинці походять з правих італійських, або може й міжнародних кіл. Одначе, дотепер немає найменшого доказу на те. Взагалі в публічній опінії виникають голосні застереження, що італійська поліція в усіх бомбових замахах, в яких загинуло багато осіб, не знайшла ні винуватців, ні навіть достовірних слідів, де їх треба шукати. Арештований у Ніцці італієць Марко Аффатіґато, який засуджений в Італії на три роки тюрми за допомогу в утечі членові неофашистської групи Маріо Тутї, заперечив будь-які зв'язки з бомбовим замахом у Больонї, чи посідання будь-яких інформацій про нього.

ДАЛЬШІ ТРУДНОЩІ ВИНИКАЮТЬ в поставі Єгипту й Ізраїля, які щораз більше ставляють під сумнів можливості поновити в близькому часі ізраїльсько-єгипетські розмови в справі автономії для палестинських арабів. Прем'єр Менахем Беґін відповів на листа президента Єгипту Анвара ель-Садата, в якому поширив розходження між ними, видвигаючи закид, що міністер закордонних справ Єгипту Бутрос Ґгалі в своїй поїздці по Африці відмовляв африканські країни від нав'язування дипломатичних стосунків з Ізраїлем та що Єгипет підтримував в часі дебати на окремій сесії Генеральної Асамблеї ОН пропозиції арабських країн, які були звернені проти Ізраїля, хоч у договорі в Кемп Дейвіді зобов'язалися всі три сторони — ЗСА, Єгипет і Ізраїль — „не брати участи у ворожій пропаґанді проти себе взаємно". Єгипетські урядові чинники, після отримання листа Беґіна, заявили, що він не причиниться до приспішення відновлення розмов.

О.МЕШКО ОБОРОНЯЄ СИНА

Олекса Сергієнко

Оксана Мешко

Гельсінкі /УІС „Смолоскип"/.— Сюди дісталася копія листа О.Мешко на захист її сина Олеся Сергієнка, який відбуває заслання у Хабаровському краю і який важко хворіє. З технічних причин подаємо лише уривки з цього важливого документу:

„Міністерству Внутрішніх Справ СРСР — міністру тов. Н.А.Шелокову,

Прокуратурі СРСР — Генпрокуророві тов. Руденкові,

Міністерству охорони здоров'я СРСР — тов. Петровському

На захист сина Олександра Сергієнка — мати Оксана Мешко

СКАРГА

Звертаюся знову до всіх вас, занепокоєна і затривожена судьбою і життям мого важко хворого сина, політзасланця О.Сергієнка, місцем заслання котрому, порушуючи положення про засланців, вибрали на весь час заслання /три роки/ прикордонну зону пос. Аян Хабаровського краю, Аяно-Майського району.

Перед О.Сергієнком ще два роки заслання, але вже тепер кругом нього скрегіт зубів — готовиться нова, тенденційно-брехлива і страшна „справа", щоби продовжити кару і муку невинно репресованому в 1972 р. в Україні...

...Мій син опинився в драматичному становищі — в серпні ц.р. /1979 р. — „Смол."/, зовсім обезсилений і важко захворівший, він не дістав бюлетеня /відпустки з роботи — „Смол."/: це послужило формальною зачіпкою адміністрації ЄТУС, де він працював, щоби звільнили його з роботи за ст. 33 Трудового Кодексу, що створює прецедент для судьбового переслідування такого, який ухиляється від роботи.

Запис поліклініки Аян з 13 серпня не лише звертає на себе увагу, але й насторожує й викриває все приховане беззаконня, яке довершилося над політзасланцем О.Сергієнком в тому періоді і дає розгадку, що йому готують. Консіліюм лікарів-терапевтів і хірурга — Лєскова, Ченцова, Дегаля — після оглядин Сергієнка недоречно записав: „проявляється симптомами...багатослівний...психічно незрівноважений..."Це була реакція лікарів на законну вимогу хворого обслідити і лікувати його на рівні з усіма громадянами РРФСР. А за те, що О.Сергієнко дав неприличну оцінку лікареві Лєскову, його посадили на 15 діб в тюрму і разом з ним, в одну камеру, на 10 діб, п'яницю і хулігана М.Рудяка, раніше підсуненого до Олександра в хібару, який його побив і накидався на нього з ножем. Тільки виклик крайового управління Внутрішних Справ відправити Олександра в Хабаровськ на медобслідження перервав 11 жовтня незаконне адміністраційне покарання...

28.XI.79. після повороту по 46 днях в Аян, мого сина посадили з лікарні в тюрму досиджувати 13 днів всупереч законові про недійсність адміністраційного стягнення невиконаного /покарання/ протягом місяця.

...Є записка про перші відвідини поліклініки моїм сином після прибуття на заслання. Лікар, який його оглянув не видав бюлетеня і зробив висновок: „здоровий".

Наскільки було правдивим те перше докторське „здоровий" судіть самі: О.Сергієнка етапували з ПКТ після 7 років примусових робіт, в т.ч. фактично 5 років тюрми. На етапі знаходився 42 дні на т.зв. сухому пайку. На відстань дороги Улан-Уде -Аян — довелось одержати 3 оселедці. Потім ще 4 години летів на літаку „етажеркою". Аянських мешканців /селище з 4300 мешканців/ він дивував своєю блідністю, як маскою, а про його схудіння говорили: „залишилась лише арматура".

Хабаровська крайова терапевтична клініка поставила діягнозу: анацидний атрофічний гастрит /атрофія слизової оболонки шлунка, кишечного тракту, передраковий стан/ Це веде до загальної анемії, поганого кровотворення, на базі атрофічного гастрита у нього розвинулася хвороба печінки, жовчі, протоків, підшлункової залози...

11 грудня 1979 року

Мати: Оксана Мешко, Київ-86, Верболозна, 16"

Дальше у своїй скарзі О. Мешко просить, щоби її син міг виїхати на лікування в Австралію, або до Києва і щоби його звільнили з КПЗ, де його запроторили 2-го грудня 1979 року.

ПРИГАДКА

Пригадуємо всім ВШ Передплатникам „Свободи", що з днем 1-го червня ц. р. одержують англомовний „Український Тижневик" тільки ті передплатники щоденника, які вислали замовлення і належну передплату „Українського Тижневика". Для вигоди тих передплатників, які бажають одержувати „Український Тижневик", але ще не вислали такого замовлення і передплати, поміщуємо в цьому числі відповідний формуляр, що його можна вирізати і переслати виповненого разом з чеком передплати до Адміністрації „Свободи".

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper (SECD 530-420) published daily exept Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата: на рік — $30.00, на півроку — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65¢ міс. За кожну зміну адреси — 50¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Супербаза на Сибірі

Традиційний російський страх перед азійськими народами, а в першу чергу перед Китаєм і Японією виявляються у совєтських плянах і заходах створити непереможну оборонну систему совєтської імперії. Відчуваючи безпеку з боку держав Західньої Европи, Москва концентрує свої мілітарні сили на Сибір, Далекий Схід і сумежні терени. Нещодавно командиром того воєнного обширу найменовано відомого генерала Васілія Петрова, що привернуло увагу військових експертів у світі.

Генерал Петров відомий не відсьогодні, як один з кращих, може навіть найвидатніший командир полевих армій. Останньо він керував спільними етіопсько російськими операціями проти Сомалії, які закінчилися відібранням великого простору пустині Огаден. Відтак він був дорадником у збройному поході етіопських збройних сил проти Еритреї, який також закінчився повним успіхом для Етіопії. Повернувши до Москви, він став заступником командира всіх совєтських сухопутніх військ. Крім генерала Петрова до командування сибірськими і далекосхідніми армейськими з'єднаннями перекинено цілий ряд молодших найталановитіших старшин.

У просторі від Сінкіянґу аж до Камчатки та Владивостоку Москва розмістила 43 дивізії повного воєнного складу. В морських базах Владивостоку і Петропавловська на Камчатці станціоновані понад 70 великих бойових кораблів та значно більше число підводних човнів, між ними значна частина з атомовим погоном. У сучасному укладі збройних сил в тих просторах Москва розпоряджає абсолютною перевагою. Одначе вона свідома того, що вмарш в Сінкіянґ, Внутрішню Монголію, або Манджурію, тепер Гейлункіянґ, зв'язав її ініціятиву й можливості маневру на всіх інших фронтах і політичних театрах у світі.

Теоретично говориться, що йдеться про створення непроникнимої оборонної системи СССР на Далекому сході. Одначе хатактер дивізій, їхнє озброєння й розміщення, а першувсього командний склад вказують на зовсім інші можливості. Одначе тут треба відмітити, що дотепер Москва радше застрашує й шантажує інші держави своєю мілітарною потугою й готовістю, а не вживає збройної сили, хіба в таких випадках, коли сподівається повної безкарности, як у випадку Афганістану, або тоді, коли вживає своїх збройних сил дуже обмежено, як у випадку Етіопії.

У совєтський плян побудови сибірської мілітарної супербази дуже виразно вкладається БАМ — Байкальсько-Амурська Маґістраля — модерна залізнодорожна маґістраля, яка побудована паралельно до Сибірської залізниці дає Москві всі потрібні можливості для перекидання великих мас війська й технічного устаткування. Це також виявляє, що совєтські пляни на Сибірі і Далекому сході обраховані на довгий протяг часу, вже перед роками намічені й затверджені, але щойно тепер вони стали виразними в усьому своєму обсязі.

Рівночасно з будовою мілітарної супербази Москва приспішено намагається перетворити Сибір і Далекий схід у могутнє господарсько-технічне запілля для армій. Цілий ряд інвестицій на далекій півночі виразно вказує на те, що там зовсім не йдеться про господарські цілі, а про створення бази для мілітарного потенціялу, в чому фінансово-господарські міркування відіграють зовсім малу, або й ніяку ролю. Особливо в такій системі, як совєтська.

Побудова сибірсько-далекосхідньої мілітарної супербази заперечує всі совєтські декларації про „мир і дружбу" у світі, про міжнародну співпрацю та про розв'язування усіх міжнародних проблем і спорів мирними політичними засобами. Хто видає такі величезні засоби й таким неспівмірним до потреб людини коштом творить того роду мілітарну базу, той думає не про „мир і дружбу" і про кооперацію, а про вимушення силою на інших народах і урядах такого поступовання, яке було б корисне Москві.

В АДАНІ, ТУРЕЧЧИНА, ВІДБУВАЄТЬСЯ один з найбільших судових процесів в історії. На лаві обвинувачених сидить 835 людей, в тому 275 таких, що для них державна прокуратура вимагає кари смерти. Серед тих останніх є вісім малолітніх. Причиною обвинувачення відсудних є заворушення, які відбулися 1978 року в місті Каграманмарас біля сирійської границі. В заворушеннях загинуло 111 людей, а понад тисячу було ранених. Причиною заворушень були релігійні конфлікти між різними ісламськими сектами, а головно сунні і шітами та політичні й соціяльні розходження між населенням. Заворушення прибрали були такі розміри, що уряд був змушений вислати додатково декілька тисяч вояків з дальших околиць та сконцентрувати сили всіх довколишніх ґарнізонів. Після заворушень значна частина менше численної секти шіїтів покинула місто й розбрилася по інших пунктах.

Ярослав Гайвас

РЕІНДУСТРІЯЛІЗАЦІЯ АМЕРИКИ

Реіндустріялізація — слово, яке в останньому часі щораз більше появляється на сторінках газет та журналів, а в цьогорічній передвиборчій кампанії воно набрало широкого обігу. В устах кандидатів на пост президента воно стало неначе панацеєю, яка могла б допомогти ЗСА вийти з сучасного господарського застою та взагалі покласти основи під новий етап господарської динаміки й розвитку ЗСА. А цей знову мав би зумовити хоч частинне відзискання тієї передової ролі економіки ЗСА в світі, яку вона донедавна відігравала.

Життєворча структура

Економіка ЗСА міцна, бо вона має життєвотворчу структуру, оперта вона на найціннішому елементі, тобто на людині, на її ініціятиві, на максимальному розвиткові й використанні її творчих спосібностей. Але останнім часом вона в порівнянні з економіками інших країн не дописує. Економіки інших країн, які мають значно менший потенціял, як економіка ЗСА, в неодному випадку її випереджують. Західня Німеччина, Японія не лише в неодному випередили економіку ЗСА, але їхні загальні висліди є якісно значно кращі. Творчий геній американського винахідника і американського техніка та труд американського робітника відкрили багато шляхів, але їх не завжди як слід використав американський підприємець. Американський підприємець перебрав від нього першенство в будівництві автомобілів переганяє його в електроніці, готує наступ у кібернетиці, в будові й обслузі компюторів і є небезпека, що він таки „дожене й пережене" свого американського конкурента. Подібно є в неодному випадку з німецьким підприємцем. Американського підприємця відсувають з давніх традиційних американських ринків у Південній Америці та на інших континентах, які стають щораз вагомішими чинниками у світовій економіці.

Є над чим застановитися. Де причина цьому, де коріння очевидного відставання?

Ті, що спостерігають і вивчують американську економіку знутра, на терені ЗСА інколи алярмують про імпас, безрадність, брак динаміки американського підприємця, розгубленість американського менеджера, тобто того, що мав би надавати насамперед тон у господарці країни, а опісля свій динамічний, новаторський стиль перекидати на інші ділянки життя.

У шуканні за джерелами, а ще більше за виходом із тієї ситуації зродилося слово і поняття та концепція реіндустріялізації. Батько тієї фрази старший дорадник президента Картера, соціолог і колишній професор Колюмбійського університету, Амітай Еціоні.

Ядро тези

Ось як Амітай Еціоні з'ясовує генезу і потребу реіндустріялізації та як він розуміє її: „Ядро тези про реіндустріялізацію є в тому, що на протязі останньої декади американське суспільство не розвивалося як слід, що зіпхнуло індустріялізацію у зворотний бік. Декади надконсумпції, заслабе інвестування в загально-національну економічну машину, яка є джерелом масового споживання, ослабили продукційну спроможність ЗСА". А. Еціоні не перший, який підкреслює, що переяскравлення консумпційного чинника в американській економіці відбилося неґативно на її комплексному розвиткові. Споживання стало неначе фетишем пізньої доби капіталізму, коли наголос перенесено з творчости і здобування нових горизонтів, з дерзань і зусиль суспільства на одинниці на споживання і травлення здобутого та створеного і то не раз створеного попередніми поколіннями. Споживання втискалося у всі елементи американського життя, воно неначе ставало символом доби. Його апологети доходили до того, що бачили розв'язку міжнародних конфліктів у поширення психіки споживача на інші країни.

Тепер стають виразними шкоди, які виросли з такого розуміння життя. Значить, прийшов час шукати виходу із існуючого, невигідного, а іноді навіть загрозливого положення. Треба шукати виходу з відставання, послаблення творчого темпа і зусиль американської економіки, І треба його шукати насамперед у переставленні з одних пріоритетів на інші, треба міняти основні оцінки, а в даному разі з одних треба переходити на протилежні. Замість консумпції, споживацтва треба ставити наголос на творчість, на зусилля, на дерзання в ім'я прийдешнього, замість пропаганди споживання треба переставлятися на пропаганду ощаджування, на пожертву батьків для добра дітей, в ім'я піднесення їхнього добробуту, сили й якости життя.

Розбудова потенціялу

А. Еціоні так це бачить: „Якщо Америка має й надалі бути в змозі підтримати високий життєвий стандарт і відкласти засоби потрібні для національної безпеки, треба одну декаду або й довше розбудовувати продукційний потенціял, чи

(Закінчення на ст. 3-ій)

Віктор Приходько

ЩО ТАКЕ ПЕРЕСУВНА БІБЛІОТЕКА?

Це — кожному річ зрозуміла. Але сьогодні є це річ надзвичайно важлива і необхідна для нашого українського суспільства, для всієї нашої діяспори. В чому ж річ? А річ, по суті, трагічна: ми, українська суспільність, позбавлені своєї національної культури — своєї літератури, науки, журналістики, мистецтва, поезії. Живемо, як неграмотна темна маса, без руля і без вітрила. Яким способом і як це сталось? Дуже просто: ми не маємо, ми не знаємо своєї книжки! Хтось скаже: це неправда, книжки у нас є! Так, є, але ми їх не маємо, ми їх не читаємо, ми їх не знаємо! Чому? Дуже просто. Бо ці книжки треба купувати, але на це не маємо грошей. Але як і маємо якісь гроші, то не сміємо їх витрачати, мусимо ощаджувати на чорний день. І так відбувається українська національна трагедія: суспільство існує окремо, а українська книжка — окремо. Що ж маємо робити? Де шукати порятунку? На щастя — він є! Цей порятунок — пересувна українська бібліотека. В чім суть цієї бібліотеки? Це — двадцять чи тридцять українських книжок, які приходять до української оселі. Тут вони перебувають один або два тижні, бажаючі і охочі знайомляться з цими книжками, оглядають їх, оселя може дещо купує для своєї бібліотеки і бібліотека пересувається далі, до сусідньої оселі.

Щоб не бути абстрактним і голословним звернімся до живого реального життя. Ось вам — твір проф. д-ра Богдана Романенчука — Історія української літератури. Визначний твір. Висока оцінка українського критика. Два томи. Один том коштує 20 долярів, другий том — 14 долярів. Разом 34 дол. Чи багато наших людей може дозволити собі на такий видаток? І твір, повний глибокого змісту — лежить!

Ось — другий приклад. „Історія українського мистецтва". Автор К.Шонк-Русич. Він 20 літ збирав відповідний матеріял. Розкішне люксусове видання. Але коштує 32 доляри! Чи багато меценатів чи мистців може собі дозволити придбати цей твір? А ось українська історія Автор колишній професор Українського Вільного Університету — Наталія Василенко-Полонська. Це історія Запоріжжя. Два томи — разом 35 долярів.

А ось — політика. Автор Симон Петлюра. Його статті, листи, документи. Видання Української Вільної Академії Наук. Ціна 25 долярів.

Не забути ж ще історію української літератури проф. Дмитра Чижевського. Ціна — 15 діл.

Це все?

Далеко, далеко не все. Бо не можемо обминути численних спогадів. Ось, між ними — політичний діяч з часів Центральної Ради, проф. Олександер Лотоцький. — Два томи. Ціна 25 дол. А біля нього — історична постать, український меценат Євген Чикаленко і колишній прем'єр-міністер Ісаак Мазепа.

А українська поезія? Немає місця і можливости згадати хоч маленьку частину українських поетів. Алеж не можна обминути мовчанкою виключного явища не тільки в українській, але й у світовій літературі: Василь Барка. Поема про долю України. Три томи, по 400 сторінок кожний — 25 літ праці! Виданням занялася спеціяльна колеґія з українських письменників, професорів українських університетів і літературних критиків. Перший том уже вийшов. Усі три томи коштуватимуть 80 долярів.

Розуміється, протягом тижня перебування пересувної бібліотеки в оселі, ніхто не встані будь-щось перечитати. Але це й непотрібно. Вистачить, щоб хоч деякі книжки переглянути, перелиствувати, щоб бодай поверхово познайомитись. Ствердити імпозантний похід української культури.

І це зробить українська пересувна бібліотека. Яким способом? Дуже просто. Національний доляровий даток рішуче розв'язує усю проблему. А історичний обов'язок наших провідних людей цю справу належно організувати. Як організувати — не будемо на цьому спинятись. Наші українські оселі, в особі їх провідників, знайдуть найбільш відповідні способи реалізувати цю величезної ваги справу.

Аби охота і добра воля! А вся наша діяспора пробудиться, оживе і відчуває себе гідним і гордим членом Великої Нації.

З господарського життя

Кемікал Банк у Ню Йорку підніс у понеділок, 4-го серпня, відсоткову стопу на ¼ відсотка до висоти 11 відсотків у річному відношенні для упривільйованих клієнтів. Правдоподібно, тим кроком великий американський банк спинив знижування відсоткової стопи, який в дуже короткому часі довів її зниження дів 20 відсотків до нижче 11, а започаткував новий етап підношення. Одначе господарські кола передбачають що ні в якому разі відсоткова стопа не осягне тієї висоти, на якій вона була ще так недавно.

•

У серпні ц. р. минув рік від перебрання Полем А. Вокером посту предсідника Федеральної ради резерв. На цьому пості А. Вокер виявився самостійним керівником центральної банкової і емісійної установи ЗСА з виразним нахилом до ощадностевої політики та до збереження таких консервативних метод, які не дозволили б на поглиблення інфляційних процесів. Вокер послідовно вважає, що інфляція є головним довготривалим ворогом економіки й тому її треба якнайскорше спинити, або принаймні довести до такого ступня, на якому вона не матиме руйнуючих для економіки, а навіть для суспільного життя наслідків. Недавно Вокер ще раз публічно заявив, що пильнуватиме, щоб зріст обігу гроша тримався у межах 2-6 відсотків у річному відношенні. Постійно потверджуваний практикою життьовий досвід вказує, що зріст грошового обігу нижче двох відсотків поважно впливає на зменшення господарської активности, а вищий від шости відсотків сприяє інфляційним процесам. Загальна опінія серед господарських експертів, навіть тих, які з ним не завжди годилися, оцінює високо фаховість, характер і методи діяльности Вокера, які сприяють втриманню Федеральної ради резерв на належному поземі.

•

Сталева фірма Кайзер підготовляє пляни ліквідації свого сталеварного комплексу в Фонтана, Каліфорнія. Не зважаючи на вклад 250 мільйонів долярів у модернізацію комплексу та продукційних методів, фірма не витримує конкуренційного тиску з боку інших сталеварних велетнів, а зокрема з боку японського сталевого імпорту, що заливає західні стейти ЗСА, а в першу чергу Каліфорнію, в той час, коли европейські сталеві фірми звернули увагу на обслугу сталевих потреб східних стейтів.

•

Японське міністерство торгівлі опублікувало заяву, якою воно заперечило поширені на автомобільному ринку вістки, неначе б японський автомобільний промисел добровільно обмежить односторонньо, то значить без будь-яких двосторонніх домовлень і договорів, імпорт японських авт до ЗСА. Після наради з прем'єром Зенком Сузукі ствержено, що встановлення імпортової квоти було б нарушенням американських імпортових приписів, а крім цього ще викликало б зріст протекціоністських тенденцій в Европі, де вже від довшого часу зростають вимоги політичних обмежень імпорту для забезпечення кращих умов місцевому промислові й торгівлі.

•

Китайська державна летунська лінія, яка має фактичний монополь у внутрішніх летах й закордон оце вперше проголосила, що їй врешті-решт удалося вийти зі щорічного дефіциту. Висоти заробітку не подано, бо це не є в китайському звичаї. Зате відкрито стверджено, що методи праці китайської летунської лінії, обслуга пасажирів, а зокрема керівництво ще й далі нижче загальних світових стандартів. Відставання китайського цивільного летунства викликує різні нарікання й зажалення із боку міжнародних фірм та окремих пасажирів.

•

Відоме американське виробництво причепів до вантажних автомобілів Фрігоф повідомило, що значну частину своєї продукції причепів воно перенесе до Південної Кореї з Детройту й інших осередків ЗСА. Вже з січнем черговго року воно почне продукцію в Кореї. Причиною перенесення є продукційні кошти, якість вироблюваних причепів і торговельні можливості. Фінансових умов продукції причепів у Південній Кореї, де їх виконуватиме корейська фірма Деву тяжка індустрія, не подано.

•

Тайванські промислові виробництва останнім часом у значній мірі почали переносити свої фабрики закордон, або поширювати поле своєї діяльности на різні країни. В останніх днях такі тайванські фірми заповіли відкриття своїх фабрик закордоном: Пластична промислова група Формози будує на спілку з американською Луїзіяна Кемікал енд Плестік Корпорейшен заводи в Тексасі; Сампо будує фабрику кольорових телевізійних апаратів в Атланті, Джорджія; Тайванська компанія штучних навозів будує петрохемічний комплекс в Савдійській Арабії, а інші фірми — цілий ряд фабрик в Індонезії.

Мирослав Семчишин

ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ І СТАН ЇЇ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

(Доповідь, у скороченій формі, була виголошена під час конференції ПКУС у Гарварді, 31-го травня ц.р.)

(1)

У складній механіці нашого організованого життя у діяспорі, нам приходиться зустрічатись із різними проблемами: від церковних чи ідеологічних починаючи, а на практичних виявах наших суспільно-національних прямувань кінчаючи. Розв'язуємо ці проблеми по-різному і з різним успіхом. Та й не завжди вони по своїй природі конструктивного порядку, бож інколи спричинюють різні непогодження та залишають гіркий посмак. Але, поряд з ними, на обріях нашого збірного життя ярко видніє одна центральна-домінантна проблема, яка належить до категорій позитивних вартостей. Є нею справа збереження-закріплення і розбудови наших культурних надбань, тобто культурної спадщини, яка має леґітимувати нашу національну підметність і суверенність. І цього не треба доводити, бо вона бездискусійна. В той час, коли інші вияви нашого збірного життя звелись до свого роду „політикум" і сповнені релятивізму та шкидко підпадають під різні, часто фальшиві інтерпретації, справи культури мабуть єдині, які нас начебто об'єднують, зводять до спільного знаменника. Ними ми всі дорожимо, ними гордимось, їх вагу і значення підкреслюємо при всяких нагодах, починаючи від публіцистичних статтей, а на зовнішніх маніфестаціях кінчаючи. Щобільше, культурологією ми заповнили зміст, програми і форми рідношкільного виховання нашої молоді та виправдано дрижимо за майбутнє української культури в затисках комуно-московського імперіялізму.

Щобільше. З проблематикою і багатством української культури в минулому і сучасному стараємось ознайомити кола чужинецьких студентів і інтелектуалів, та забезпечити її безперервний розвиток у всіх формах. І можна б цим фактом радіти. Це нас скріплює і духово відживляє.

Та, на жаль, цього замало. А нам треба приглянутись ближче чим ми розпоряджаємо в арсеналі українського пізнання і вивчення багатства української більше як тисячолітньої культури, матеріяли у формі синтетичних посібників, які дадуть нам необхідні інформації і стимулюватимуть дальші наукові дослідження. А матеріяли ці необхідні не тільки для рядових пропаґаторів української культурної спадщини серед своїх, зокрема серед молодого покоління, яке в приспішеному темпі акультуризується, інтеґрується з неукраїнською культурою, а то й асимілюється... Вони дуже потрібні для чужих дослідників цього важливого для нас питання.

Ось і це саме заставило нас проаналізувати цю справу та поставити на обговорення.

ДВА АСПЕКТИ ПРОБЛЕМИ

Справа збереження української культурної спадщини, її популяризації і дальшої розбудови має два основні аспекти:

Перший — це точне з'ясування суті і завдань української національної культури в чужинецькому довкіллі. Це її основне розуміння і примінення у різних видах і в різних ситуаціях.

Другий — це вивчення дотеперішнього стану досліджень і висновки з нього.

Якщо йдеться про перший аспект, то цьому основному питанню присвячено вже чимало студій, пороблено цілий ряд стверджень. Першим, що основно і всебічно розглянув це питання у своїй доповіді на підготовчій сесії для справ української культури (Торонто, березень 1964), згодом надрукованій окремою книжечкою — „Суть української культури і українська культура в діяспорі" — був покійний уже Всеволод Голубничий. Ця його доповідь стала своєрідним довідником про суть української національної культури і дороговказом, якими шляхами повинен піти український культурний процес в умовинах чужини, та в яких формах себе проявляти.

А дальшим кроком у цьому напрямі було рішення Першого СКВУ (1967), створити постійну комісію для справ культури. І з цього часу на всіх конференціях молодіжних і виховношкільних організацій та на конгресах наших крайових централь і їх надбудови СКВУ, це питання не сходить з порядку нарад і дискусій. Дискутуємо отже, при всіх важливіших нагодах над цілим конґльомератом цих питань, пишемо про них, плянуємо і стараємось дійти до якоїсь синтези. Але ця справа нелегка, а вічно жива та змінлива, бо заторкає вона справу нового покоління, справу мови, традицій, національного самоусвідомлення та згаданих уже процесів акультурації, інтеґрації і т.д. Коротко заторкає вона справу українського національного виховання і збереження та забезпечення тяглости українського культурного процесу поза межами батьківщини.

Але ця тема не є прицілом наших ось тут міркувань. Наше головне завдання розглянути другий аспект проблеми, а саме — приглянутись якою наукою розпоряджаємо ми сьогодні в цій важливій ділянці, якою є культурознавство. Які в нас на цю тему синтетичні праці, чи основні довідники, які можемо порекомендувати так українським як чужинецьким студентам як першоджерело інформацій і стимул до дальших досліджень. А вчинити це — крайня пора. Сорок років минуло з часу вибуху Другої світової війни і масовогоісходу з рідних земель та нашого розселення по різних континентах. І багато-дуже багато сталось і змінилось за весь той час і там в Україні, і тут — в діяспорі — в розсіянні. Входимо у нову декаду у 80-ті роки цього сторіччя та й збираємось відзначати тисячоліття християнської України.

Отже, пора зробити творчий огляд пройденого шляху в українському культурознавстві, встановити його розвиткові стадії в окремих періодах часу, та перспективно намітити, які завдання перед нами в силу тих обставин, в яких опинилась Українська людина там і тут.

(Продовження буде)

Реіндустріялізація Америки

(Закінчення зі ст. 2-ої)

реіндустріялізувати її. А що треба робити, то для цього мусимо пов'язати три елементи: насамперед устійнити, що взагалі мусить бути в тому процесі реіндустріялізації узгляднене; які елементи американської господарки відповідно розвинені, а які недомагають; та в чому саме індустріяльний комплекс має в близькому майбутньому бути відмінним від сучасного. Через те, десять років публічного й приватного затискання пояса (ощадностей й обмеження спожиття) є потрібні, якщо всі віджилі елементи мають бути замінені новими, відповідними для сучасного оточення".

Пропозиції А. Еціоні заторкують найглибші вартости: поставу людини і суспільства до життя і до себе. Америка потребує тієї постави. Звичайний громадянин мусить зрозуміти, що не все, на що його стати, він може набути й зужити, а підприємець мусить зрозуміти, що його завданням є не легкий зиск, не „економічний гедонізм" — за найменше зусилля найбільші користі, а намагання осягнути щось нового, здобути щось вищого, створити щось більше. І тільки це може покласти грунт під справжню реіндустріялізацію ЗСА.

Лос Анджелес признав 10,550 дол. українським студентам

Український Культурний осередок в Лос Анджелесі, Каліфорнія, признав 16 стипендій студентам українського походження, які студіють на американських університетах в 1980/81 академічному році. Признані стипендії одержать такі студенти: Ярослав Білоцеркович, Вашінгтон (Сієтл) — 1,000 дол., Зіновій Квіт, Пенсильванія — 1,000 дол., Володимир Печенюк, Оксфорд — 1,000 дол., Володимир Загородний, Ратґерс — 1,000 дол., Зоя Кулик, Ю.Сі. Л.А — 800 дол., Володимир Лоза, Ню Йорк — 800 дол., Григорій Лібер, Колюмбія — 800 дол., Олександер Ковлянський, Каліфорнійський університет Л.А. — 750 дол. Роман Пиндус, Монткле — 700 дол., Галина Коваленко, Ю.Сі. Берклі — 600 дол., Володимир Бакун, Ст. Джордж — 500 дол., Надя Дякун, Торонто — 500 дол., Володимир Кордан, Арізона — 500., Лідія Василин, Лойола, Л.А. — 200 дол., Барбара Пенкаль, Л.А. — 200 дол., та Григорій Тисовський, Міннеаполіс — 200 дол.

Стипендія призначується на підставі фінансової потреби студента; фінансових спроможностей його родини та потвердженням української церкви або української організації, що студент є українського походження.

Студент може відновляти свою стипендію на підставі осягів в своїй науці.

Аплікацію на 1981/82 академічний рік можна одержати від Українського Культурного Осередку, написавши на адресу: Ukrainian Culture Center(Scholarshir Committee), 431;5 Melrose Ave. Los Angeles, Ca. 90029

Аплікацію і всі потрібні документи треба висилати не пізніше як до 31-го березня 1981 року. Студент, якому призначать стипендію, одержить повідомлення у першому тижні травня 1981 року.

Стипендійний Комітет Українського Культурного Осередку в Лос Анджелесі.

УРЯД ПРЕМ'ЄРА РОБЕРТА МУҐАБЕ в республіці Зімбабве переходить через першу важку пробу, яка може вирішити його майбутнє. Арештований за участь в нападі і вбивство білого керівника фарми під Салсбері міністер людських резерв Едґар Текере є генеральним секретарем привладної партії, яку очолює Муґабе, отже треба рахуватися з великим внутрішнім тиском за його звільнення. Докази навмисного вбивства, доконаного Текере, такі очевидні що їх заперечити або поставити під сумнів не можна. Отже, звільнення його було б повним запереченням правопорядку в країні і прямим запрошенням до повторювання подібних злочинів. Дотепер прем'єр Муґабе скрупулятно береже закону й навіть не погодився на звільнення Текере зі слідчої тюрми за кавцією.

ЧОТИРИМІСЯЧНІ ЗУСИЛЛЯ роззброєневої конференції в Женеві, в якій брали участь 40 держав, закінчилися безуспішно. Совєтський Союз і його сателіти чотири місяці виголошували пропаґандивні промови і відкидали всі конкретні пропозиції західніх держав. Пропозицію ЗСА перевірити вживання совєтськими військами в Афганістані хемічної зброї вони також відхилили, звинувачуючи афганців, що то вони вживають таку зброю.

Молода українка — стипендистка Об'єднаних Націй в Женеві

Лідія М. Василин

Лос Анджелес, Каліф. (В.Д.). — Лідія М. Василин, докторантка в Школі міжнародних відносин при університеті Південної Каліфорнії, була назначена стипендисткою 18-ої Після-університетської Студійної програми при бюрі Об'єднаних Націй у Женеві. Вона є однією з поверх 60-ти кандидатів, вибраних Перманентними місіями в женевському бюрі Об'єднаних Націй. Між кандидатами на стипендистів були представники 40 різних держав-членів Об'єднаних Націй.

Лідія Василин народилася в Боффало, Н. Й., в родині Нестора й Віри Василинів, відомих українських громадських діячів у Лос Анджелесі. Вона виховувалася в Лос Анджелесі, де закінчила, як відзначаюча студентка, („Фі Бета Каппа") факультут Міжнародних відносин у Півден-но-каліфорнійському університеті. На цьому ж університеті Л. Василин осягнула ступінь маґістра і тут тепер працює над докторатом. Вона одержала дворічну стипендію від „Йонґ Меморіял Феловшип" і стипендію для ґрадуантів на рр. 1980-1981 від Українського Культурного Осередку в Лос Анджелесі.

Лідія Василин розмовляє вільно еспанською й українською мовами і є членом Американської Асоціяції для ширення слов'янських студій. Вона теж бере активну участь у різних українських і американських організаціях.

В.Д.

8-ий Відділ ООЧСУ в Чікаґо при праці

З огляду на перевантаження різними імпрезами Загальні Збори Відділу відбулись в половині квітня при численній участі членства. Після ділових звітів окремих членів Управи та дискусії присутні переобрали цю ж саму Управу на черговий діловий рік, яку й далі очолив енергійний Багрій Дмитро. Загальні Збори з особливим признанням висловили подяку керівникам радіогодини „Вечірня Трибуна", а саме подружжі Василеві та Любомирі Палаґнюкам за безкорисну та жертвенну працю у ведені цієї щотижневої й гарно опрацьованої програми. Таке ж признання висловили присутні ред. Любомирові Рихтицькому за його цінні коментарі, які дуже часто появляються на сторінках нашої преси. Не меншу подяку склали присутні Іванові Галамаєві, адміністраторові цієї програми, турботами якого є фінанси без яких це радіопересилання було б не можливе.

У висліді дискусії рішено у діловому році робити частіші зустрічі із членством та цілою громадою у формі доповідей чи дискусійних вечорів, посилити акції в обороні українських політичних в'язнів та звернути більш уваги на відтинок молоді, реактивуючи конференції присвячені виключно справам нашого дoросту.

Дня 18-го травня ц.р. членство ООЧСУ численно взяло участь у принятті в честь конґресмена Генрі Гайде з вдячности за труди, які він вклав і напевне ще вкладе для звільнення з в'язниці Юрія Шукевича, сина леґендарного командира УПА та його родини.

У дні 27-го червня святочними сходинами відсвятковано Акт 30-го червня. Не зважаючи на велику спеку біля сотні осіб взяло участь у цьому вечорі. Святочну доповідь виголосив Василь Палагнюк, у якій він переніс присутніх до подій, які попереджали Акт проголошення Віднови Української Держави, а в дальшому проаналізував прихильні оцінки Акту чужинцями та українцями, як також скритикував своїх недругів, яким цей Акт до сьогодні є „сіллю в оці".

У скромній мистецькій програмі виступила Надія Голяш із рецитацією оповідання „Сини" Василя Стефаника, яка саме гармонізувала з цим вечором. Серед гостей цього вечора було приємно побачити о. митрата Маріяна Бутринського, який не зважаючи на перевантаження душпастирською працею, завжди знаходить час, щоб взяти участь у імпрезах, які влаштовує наша громада.

Святочні сходини закінчено відспіванням „Не пора".

На неділю, 17-го серпня Управа Відділу рішила влаштувати фестин в домі СУМ-а при Чікаґо авеню, в програмі якого буде мистецька частина, різні виграші, а ввечері відбудеться забава для молоді і старших. Протягом дня буде відкрита також кухня, в якій можна буде в товариській атмосфері провести час.

Цей фестин закінчить „огірковий", літній сезон праці Відділу. На осінь і зиму запляновано зовсім відмінну програму. Віримо, що управа Відділу досягне своєї мети у заплянованій праці, бо там як досі, так і в майбутньому ціла громада піде назустріч всім починкам Управи, які є спрямовані не на особисті самохвальби, але для праці, для нескореного рідного народу.

Л.Б.

П'ятиріччя праці о. І. Ващука у Христовому Винограднику

Поклик Христа — ходи за мною — не покидав о. Івана Ващука довгі роки. Його життєва мрія стати священиком через різні обставини сповнилася тільки п'ять років тому, коли він одержав св. Тайну Священства з рук Патріярха Йосифа в день Зіслання Св. Духа в Римі.

Із життєвою радістю і притаманним йому спокоєм у глибокій покорі о. Іван Ващук відразу всеціло віддався праці Богові й Україні Праця священика у сьогоднішні часах не легка й пов'язана з різними тяжкими досвідами і хрестами, які на нього у часі праці приходять. Але священик, як слуга Бога і свого народу, у своїй праці звертається до Бога з молитвою і подякою, що Господь покликав його на працю до свого Виноградника та зберіг його для служіння своєму народові.

Священик-патріот за кілька років праці вміє створити діла, які іншим можуть не вдатися протягом довгих років. Цілковито упорядкувавши духові й організаційні справи парафії й її організацій, о. Іван Ващук за останні два роки побудував величезний храм Божий Свв. Апостолів Петра і Павла при вул. Маркгам в Скарборо, Онтаріо. Церква, побудована за проєктом архітекта інж. Р.Думина в стилі барокко, стала імпозантною окрасою околиці та притягає увагу тисяч подорожніх проїжджаючих шосейною дорогою ч. 401, і туристів.

„Народ, що величає так Бога і ставить йому такі храми мусить бути великим і святим народом — це слова одного з туристів, що відвідав церкву і був присутній на Службі Божій. Так думка стала словом, а слово — ділом. Це діло і праця о. Івана

Хоч праця священика — скажу ще раз — сьогодні не легка, однак наш народ вміє цінити працю доброго й ідейного священика й, коли є нагода, все старається виявити йому свою вдячність.

Такою нагодою покористувалися парафіяни церкви Свв. Петра і Павла у Скарборо в п'ятиріччя священства їхнього пароха о. Івана. І хоч як зі своєї скромности Отець парох цього не бажав то рішення парафіян було незмінне. Вони бодай частинно хотіли сплатити йому борг вдячности за його повну посвяти працю.

В неділю, 1-го червня, була відправлена Архиєрейська Служба Божа в намірені о. Івана Ващука, яку відслужив Владика Ізидор Борецький в сослуженні довколишніх священиків. Гарно співав мішаний церковний хор під дириґуванням В.Войтовича. Парох о. Іван Ващук щирими словами привітав Владику Ізидора, дякуючи йому за всю допомогу, а Владика виголосив гарне і щире Архипастирське слово, підкреслюючи заслуги й працю о. Івана у розбудові парафії.

По Службі Божій у парохіяльній залі відбувся святковий бенкет, який вміло вів диякон о. М.Лучка. При вході до залі Владику, Отця ювілята, його дружину і дітей привітав голова Церковної ради Іван Махіброда, а діти „Рідної Школи" під проводом учительки Ірини Стефаник спільною деклямацією і китицями рож обдарували Владику і паніматку.

У дальшій програмі виступив танцювальний ансамбль під проводом Романа Николишина і Соні Блонарович, який бравурно відтанцював кілька народних танців, а парафіяльний хор під дириґентурою В.Войтовича відспівав „Владико неба і землі", „Як славен наш Господь в Сіоні" і „Сотвори Господи" — многоліття для ювілята. Виконавців програми численні учасники нагородили щирими оплесками подяки.

о. Іван Ващук

Крім багатьох письмових привітів, які прочитав господар бенкету, промовляли також: Владика Ізидор; Ю.Пелех від парохіяльної Централі Українців Католиків; ред. В.Дідюк від Організації УВФ й „Гомону України"; Р.Чайківський, голова церковного комітету; В.Лех-голова парафіяльного БУК, О.Микитюк, голова Відділу Ліґи Українських Католицьких Жінок; і представник СУМ д-р М. Рожелюк. По-мистецьки виконані дві картини: дві церкви — стара і нова — передано о. парохові, які неначе віддзеркалювали два почування і символи; біль й журбу колись, а нова — радість і гордість о. Івана.

Глибоке змістом і до сліз зворушливе кінцеве слово сказав о. ювілят Іван Ващук дякуючи в першу чергу Господеві, що дозволив йому здійснити його життєву мрію — стати священиком, бо бажав одного в Господа: жити в домі Господньому, поки життя його і служити в храмі Його". Подякою родині і всім парафіянам за пам'ять про нього і за численні подарунки і ґратуляції, ініціяторам цього свята, виконавцям мистецьких точок програми, промовцям і всім людям доброї волі о. Іван закінчив своє слово.

Відспіванням молитви „Боже Великий, Творче Всесильний" закінчено цей ювілей, хоч не довгий роками, зате обильний овочами многогранної праці священика на церковній і народній ниві.

В.Дідюк

Заклик УКРАЇНСЬКОГО ІСТОРИЧНОГО ТОВАРИСТВА

Життьовий шлях кожного народу не вистелений рожами. Це відноситься тим більше до поневоленого народу, який змагається за своє існування, особливо в нашій добі високої цивілізації й заразом духового декадентизму, коли методи політичної боротьби осягають мамксимум жорстокости й диявольської рафінади. В таких умовинах немає часу й можливостей на передишку, відпочинок і осідання „на лаврах" тимчасових, проминаючих успіхів. Життя народу, який не хоче стати погноєм сильніших цього світу, мусить без упину бути монолітним ланцюгом перманентних змагань, починів і зусиль у напрямі осягнення наміченої мети.

Українська наука, одно з преважливих звен усенаціонального життя й змагань народу, також не сміє стояти на місці. Оперта на двох основних принципах — на змаганнях до наукової правди й на ідейности у відношенні до історичної долі народу, наука мусить бути в перманентному русі — дії. Це зокрема відноситься до нашої історичної науки — ідейного тенора в обороні нашої історичної правди. Українська історична наука, зорганізована в рамках Українського Історичного Товариства, мусить бути в перманентній дії. Після публікації одної праці в обороні правди України мусить поступати друга публікація, третя і т.д., бо ворог без упину фальшує нашу історію та уперто стримить до остаточного знищення нашої національно-історичної ідентичности. Тому й ми мусимо без упину давати відсіч ворогові між іншим і на відтинку історичної науки, цієї преважливої зброї у руках поневоленого народу.

Українське Історичне Товариство потребує постійної моральної й матеріяльної допомоги від громади, бо його діяльність вимагає не лише постійних зусиль, але й фінансових ресурсів. Видавання „Українського Історика" й інших книжок та плянування публікації таких конечних видань, як синтеза історії України в англійській мові, біографічний словник українських істориків, підручна бібліографія для історика тощо — вимагають не лише великих трудів, але й фінансів. Тому звертаємося до наших земляків і землячок із закликом: виповніть свій священний обов'язок у відношенні до топтаної ворогом історичної правди України, не забувайте в своїх національних датках і Українське Історичне Товариство, зокрема в цьому ювілейному році його пятнадцятлітньої діяльности. Кожен по своїй змозі, навіть найменший даток, але всі як один, бо в єдності сила народу. Тепер саме рішається історична доля нашого народу, який мобілізує усі можливі сили на відсіч одвічному ворогові України. Задавлені ведмежою лапою окупанта уста народу в поневоленій Україні не можуть закричати на цілий світ могутнім голосом протесту, а сковані руки наших істориків не можуть писати всього, що диктує українське серце й ум. Це ми тут мусимо робити, це наш святий обов'язок, якщо не хочемо, щоби майбутні покоління українства згадували нас з погордою.

Тому всі як один на фронт допомоги Українському Історичному Товариству!

Ювілейні датки й передплату за „Українського Історика" /19 долярів/ просимо надсилати на адресу: Ukrainian Historical Ass'n., P.O.Box 312, Kent, Ohio 44240.

Олександер Домбровський

Ділимося сумною вісткою, що в пятницю, 8-го серпня 1980 відійшов у Вічність

бл. п.

ІВАН КОНСТАНТИНОВИЧ КОВАЛЬЧУК

уроджений 1894 р. на Чернигівщині

ПАРАСТАС — у понеділок, 11-го серпня 1980 р. о год. 8-ій веч. в похоронному заведенні Christy, 1 W. Broad St., Millville, N. J.

ПОХОРОН — у вівторок, 12-го серпня 1980 р. о год. 9-ій рано з цього ж похоронного заведення до української православної церкви свв. апп. Петра і Павла 77 Center Grove Rd., Millville, N.J., а потім на цвинтар коло церкви.

У глибокому смутку:

ЛІДІЯ — дружина
та Приятелі

Замість квітів можна жертвувати на фонд викінчення нутра церкви свв. апп. Петра і Павла.

В ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ

нашого найдорожчого і Незабутнього

МУЖА, БАТЬКА І БРАТА

бл. п.

ІВАНА ІВАСІВА

буде відправлена

СЛУЖБА БОЖА

і

ПАНАХИДА

в церкві СВ. ЮРА В НЮ ЙОРКУ, Н. Й.

в СУБОТУ, 16-го СЕРПНЯ 1980 року о год. 8-ій рано

•

ПОСВЯЧЕННЯ ПАМ'ЯТНИКА

на могилі відбудеться

в СУБОТУ, 16-го СЕРПНЯ 1980 р.

о годині 10:30 рано

на українському католицькому цвинтарі св. Духа в Гемтонбурґ, Н. Й.

Запрошуємо Знайомих і Приятелів Покійного

МАРІЯ — дружина і діти

Людина золотого серця

Не легко писати про приятелів, з якими лучила нас понад тридцятилітня безперервна, незмінна дружба. Про приятелів, яких невмолима смерть покликала несподівано до себе, а коротке жахливе повідомлення пригнітило нас до решти, паралізуючи думку, охоту до життя та привело до глибшої застанови над ролею людини у цьому переходовому періоді до Вічности і прямо цілковитому заломані у рішеннях невмолимої Долі.

Володимира з Ґардецьких Ценко

Два місяці тому померла бл. п. Володимира з Ґардецьких Ценко — людина золотого серця, великих духових прикмет, незвичайної скромности та глибокої товариської культури.

Нелегко приходиться схопити і передати на папір ті великі прикмети характеру, якими відзначалась бл. п. Влодзя, жінка великих релігійних, моральних чеснот, глибокого патріотизму, винесеного з батьківського дому. Цей дім був пристанню для численних славних особистостей, які відвідували Криворівню, де відбувалися цікаві літературні огляди, велися політичні дискусії та обговорювалися питання жіночого руху.

Господинею дому і рушійною силою зустрічей була бл. п. Кекилія з Волянських Ґардецька, мати бл. п. Влодзі, яка кристалізувала й оформлювала світогляд молоденької ще тоді доні.

Заохочена журналістичною працею Матері, пробувала і Влодзя своїх сил у цьому полі. Писала багато і часто цікаві статті, репортажі та приготовляла доповіді, які розсилала по Відділах організацій, складових частин СФУЖО. Золоте серце і письменницький талант одержала теж по бл. п. Матері, яку обожнювала, надзвичайно цінила і смерть якої дуже важко пережила.

Як глибоко релігійна і практикуюча свою віру особа, незабутня Володимира відкривала серце всім, які лише потребували якоїнебудь допомоги. В неї не було різниці, симпатій, клясовости, літ — допомагала всім не тільки морально, але також матеріяльно. Для всіх людей мала все ласкаву усмішку, добре слово вирозуміння, оце тепло, яке чомусь тепер нагло остигло. І тому не дивно, що так чисельно зібралась філядельфійська громада, щоб віддати її тіням останній глибокий поклін у стіп Чудотворної Зарваницької Матері Божої, до якої мала св. п. Володимира особливий пієтизм і почитання — і вимолити належне місце у кращому світі для неї.

Наша родина ніколи в житті не забуде того чудового жесту золотого серця панства Ценків і бл. п. їхньої Матері, які по жахливому вогні-руїні нашої крамниці та мешкального дому забрали нас цілковито до себе, опікуючись, як найближчими, як рідними, допомагаючи у всьому. Тоді ще пані Ґардецька вела цілу господарку, бо Влодзя з Миколою /її мужем/ мусіли тяжко працювати у крамниці, як і ми, щоб забезпечити родину та студії для доростаючих дітей.

Влодзя завжди шукала нагоди, щоб комусь допомогти, комусь добро зробити. Не забуду, як бл. п. Марія Юркевич, старенька вчителька й авторка численних праць на виховні теми для передшкілля та шкільної молоді, в найвищих похвалах висловлювалась про дім Влодзі, в якому не раз допомогли їй. А як щиро Влодзя приймала всіх замісцевих гостей, делегаток на всі наради, конференції чи конвенції СФУЖО! Хто тільки не перейшов через її гостинний дім...

Хто тільки не заїхав до Філядельфії з суспільних діячок, визначних громадянок чи громадян, науковців, професорів чи священиків — мусіли обов'язково зазнати оцієї гостини, оцього тепла дому панства Ценків.

Влодзя була завжди повна ініціятиви, дальших плянів чи то в Марійській Дружині, ініціяторкою та співосновницею якої була, а згодом головою, чи в СФУЖО, де спершу займала пост пресової референтки, а від 1972 року була кореспонденційною секретаркою. З нею усюди була правдива насолода співпрацювати. Завжди скромна, воліла лишатися в тіні, а висувала на дані пости чи функції інших людей, сама їм допомагаючи. Мені особливо було приємно з нею співпрацювати від самого оснування Марійської Дружини, де завжди ми мали подібні погляди та старалися приєднати якнайбільше суспільних діячок для прикладу другим, і тепер особливо відчуваю брак її в Екзекутиві СФУЖО, якою вона так дорожила і в якій довгі роки працювала. Наша неоціненна Дорога Влодзя і тут була незаступима. Напевно ще буде багато сказано, згадано та написано про цю чудову людину, приклад якої повинен бути зразком для нас.

Була великодушна. У неї не було ніколи заздрости, а навпаки, вона раділа успіхом поодиноких референток чи членів Екзекутиви СФУЖО та завжди спішила привітати їх з успіхами. Таких осіб як Влодзя було — не багато... І цим Влодзя є великою для нас. На заподіяні їй прикрощі мала тільки одну зброю — сльози, з якими крилася у товаристві, а які нещадно нищили і так надщерблене її здоров'я.

І тепер ще звучать у моїх вухах її останні слова, коли напередодні вінчання своїх дітей приїхала повна радости, енергії, плянів і запевнень, що вкоротці повернеться — прийде вже на ферії до Вайлдвуду — голублячи при тому кожний кущик, кожну квітку, що оточували її ясну веселу кімнату, де творились нові пляни, де завершувались і викінчувались вартісні доповіді, цінні статті, які начеркувала завжди на улюбленій пляжі чи в тіні дерев.

Виїжджаючи знову до Філядельфії та щиро прощаючись з нами, запевняла, що цим разом, як приїде, напевно збере та упорядкує матеріяли до своєї більшої праці про Криворівню, про визначних осіб, що відвідували Криворівню та про свою велику рідню, споріднену з численними передовими родами Галичини.

Мала Влодзя особливий дар розповіді і цікаво було слухати її оповіді про ці роди. Тому я завжди намовляла її зібрати все це разом, бо це буде потрібне майбутнім дослідникам цієї доби... На жаль невмолима смерть не дозволила їй всього завершити, що мріялося, що плянувалося, а це велика шкода, бо вона як очевидець могла це була чудово опрацювати.

Прощаючись з Тобою, Влодзю, ми не думали, що це наша остання зустріч, і сумно стало по дошкульній втраті: Втрата — перше для її мужа Миколи, який розумів її і вони гармонійно доповнювали себе взаємно і себе піддержували, що таке важливе у супружому житті, особливо у теперішньому світі; втрата — для сина Олексія і його дружини Марти, якою так тішилася на весіллі чотири тижні перед смертю; для сестри Лялі і сестрінок - Дарці і Христі, та для брата Олексія і його дружини Жені, які були завжди готові на поклик Влодзі, та велика втрата для тети Лідії Бурачинської, якою Влодзя опікувалася, як рідна дочка.

Залишила Влодзя не тільки сум і порожнечу у родинному домі, але також у численній українській громаді, серед якої заслужено виробила собі гарне і добре місце.

Божі пляни не завжди нам зрозумілі, хоч мусимо з ними погодитись...

Прощаємо тебе, Влодзю, в далеку дорогу та віримо, що Всевишній оцінить Твоє золоте серце і заслуги для ближніх і опридлить Тобі відповідне місце там, де нема ні болю ні печалі, а життя вічне.

Сумна вістка про Твою смерть пронесеться широкими плаями, полонинами, які Ти так кохала, а зелені смерічки будуть ще довго перешіптуватися про велику втрату — відхід у вічність Красуні Гуцульщини, заслуженої громадської діячки та глибоко віруючої людини.

С. Бернадин

30-річчя Парафії Св. Володимира в Гартфорді

1980 рік надовго залишиться у пам'яті української православної громади з парафії св. Володимира Великого в Гартфорді, Коннектикат. В цьому саме році минає тридцять літ від заснування цієї парафії.

Скоро після закінчення Другої світової війни, українці почали виїжджати зі Західньої Европи, а зокрема з Німеччини, майже до всіх держав світу поза залізною заслоною. І одна маленька група, українців православного віроісповідування, приїхала до Гартфорду.

На кожному місці, де перебуває людина, а особливо — українська, вона шукає для себе душевного задоволення, яке їй дає релігія, а це можна одержати тільки в церкві.

Українці католицького віроісповідування, а так само й баптистського, приїхали до Гартфорду на все готове. Православні не мали нічого. І тому зібралася їхня групка людей до хати В. Лучканя, щоб заснувати свою церковну громаду. І так від того дня, те, що тоді почалося, продовжується й до сьогодні.

За весь той час багато людей прибуло до парафії, багато народилося, багато вибуло, але й багато померло. І хоча заходили деякі зміни, одначе парафія під оглядом матеріяльним і мистецьким значно змінилася накраще. А це тому, що в парафіян була віра в Бога і охота до праці для своєї української церковної громади. Бо це були люди віддані в праці і жертвенні матеріяльно. Одні одним додавали охоти до всього.

Як повернутися спогадами у минуле, то можна пригадати, як люди з великим запалом бралися до праці, і з таким же великим запалом почала наша парафія приготовлятися до тридцятиріччя свого існування.

Кожна велика подія потребує великих людей. Так і ми бажали зробити, але не пощастило. Готовилися провести наше свято, очолене митрополитом або архиєпископом, але це не вийшло.

Неділя 18-го травня 1980 року почалася не дуже гарно, бо збиралося на дощ. Ми були стурбовані, бо в таку погоду люди могли б не прийти на наше свято. Та, мабуть, Бог змилосердився над нами, бо випогодилося. До церкви прийшло дуже багато людей, як наших парафіян так і з сусідніх, а саме: парафії Пресвятої Діви Марії — Ню Бритен, прафії Покрови Пресвятої Богородиці — Ню Гейвен і з парафії св. архистратига Михаїла — Гартфорд. Службу Божу очолив декан, митр. прот. о. М. Чернявський, а йому співслужив настоятель о. Д. Мамчур, а дещо пізніше прибув ще прот. о. М. Горошко. Богослуження прикрасив хор своїм хорошим співом під диригуванням В. Климука.

Опісля усі присутні поїхали до Українського Народного Дому, в якому з тієї великої оказії відбувся бенкет. Прибуло туди ще більше людей, як було в церкві.

Бенкет почався у 1-ій год. дня. Свято відкрив голова парафіяльної управи І. Швець, а тоді передав провід в руки Ф. Коршенюка. Після прочитання молитви, страви поблагословив декан о. М. Чернявський. Під час обіду Ф. Коршенюк, сказавши своє слово, оголосив надіслані привіти. Але з браку часу зачитав лише привітання з Консисторії. Усні привітання склали представники майже всіх місцевих організацій, а так само і священики: о. М. Чернявський, о. М. Горошко і о. монсеньйор С. Чомко, який був разом з о. Р. Білецьким від української католицької парафії. Прикінці сказав своє слово настоятель о. Д. Мамчур, подякувавши всім тим, хто з ним співпрацював у парафії, всім, хто чимсь причинився до цього свята, всім жертводавцям і всім присутнім.

У нашій парафії ще є четверо парафіян, які були засновниками цієї парафії. О. Д. Мамчур вручив їм Благословенні Грамоти Української Православної Церкви в Америці Грамоти одержали: П. Вовк, І. Ремез, В. Лучкань і п-і Є. Лучкань. Одержав грамоту і Ф. Коршенюк, як подяку за безкоштовну прикрасу для нашої церкви.

Відтак почалася мистецька розвага. Молоді дівчата: Д. Пішко, А. Вовк, С. Волошко, І. Бучко і В. Мамчур заспівали чотири пісні. Опісля ці ж дівчата під проводом Д. Пішко, а теж і С. Кері та хлопці А. Волошко, М. Вовк, З. Мельник і Б. Престаш затанцювали п'ять українських народних танців. Після них І. Бучко, С. Волошко, В. Мамчур, Л. Хмелівська, О. Провост і М. Рудик під диригуванням п-ни С. Мороз заграли на бандурах і заспівали п'ять пісень. Всі були дуже задоволені цим вдалим мистецьким виступом молодих наших хлопців і дівчат.

Згодом молоді ще довго забавлялися під звуки музики. В більшості цей день залишиться у пам'яті на довгий час.

Д.М.

Українські Дні у Детройтській школі

Однією з ділянок праці СУА — це інформування американського суспільства про культуру, історію та звичаї України. Заінтересування культурою поодиноких етнічних груп сьогодні дуже велике. Деякі школи включають це у програму навчання.

На весні цього року голова Округи Ліда Колодчин і заступниця Соня Гейзен за посередництвом Міжнародного Інституту нав'язали контакт із початковою школою Твин Біч у Детройті, директор якої хотів познайомити учнів з досі незнаною їм культурою. На підставі матеріялів, що їх приготовили і доставили школі культурно-освітня референтка ОУ Рома Дигдало і учителька школи Непорочного Зачаття ПДМ Зеня Брездень, учителі тієї школи навчали цілий тиждень дітей українську культуру, історію і географію. Програма тривала цілий тиждень від 26-го до 30-го травня ц. р. і мала назву: „Українські Дні".

Першого дня учителька Зеня Брездень відвідала школу із чотирьома дітьми школи Непорочного Зачаття ПДМ, які у народних одягах відвідували окремі кляси, розповідаючи про Україну, демонструючи гру на бандурі та деякі танки. Наступного дня усі оглядали фільм про українську писанку. В четвер Зеня Брездень продемонструвала писання українських писанок, вияснюючи їхню символіку, та пов'язані з нею звичаї. В п'ятницю, в останній день програми, влаштовано виставку українського мистецтва, що її приготовили Евдокія Климишин, Олена Папіш, та Ірина Чучман, членки Управи Окружної Управи СУА, як також була подана вечеря для дітей — учасників програми та батьків. Вечерю з українськими стравами приготовила Т. Блажкевич. Столи були прибрані серветками, що їх зладили діти, вивчаючи мотиви українських вишивок. На столах розкинено брошури з інформаціями про Україну.

Після вечері була програма, яку приготовили діти на підставі поданих матеріялів. Виведено казку „Ріпка". Діялоги були в українській мові; ведуча в англійській мові подавала зміст і вияснювала акцію. Діти 5-ої кляси відспівали, вимовляючи вміло українські слова „І шумить і гуде", що вивчили при допомозі награної магнітофонної стрічки. Українські діти з парохії Неустаючої Помочі ПДМ — танцювальна група — виступили з кількома танцями. Діти садочка — дівчатка у віночках, а хлопчики у „передиках", що імітувало вишивані сорочки продефілювали перед авдиторією.

Програма була вдала. Директор школи був захоплений і дякуючи, висловився: „Ваша програма перейшла наші сподівання".

Це проба, перша у задуманому проєкті. Є у пляні переводити такі програми і по інших школах Детройту.

Олена Климишин

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ 17-го СЕРПНЯ 1980 Р.

Парма, Огайо. Місячні збори Т-ва ім. Івана Франка, Відд. 334 УНС відбудуться дня 17-го серпня 1980 р. о год. 12.30 по пол. в домі фін. секретаря при 3324 Торрінгтон вул. на Пармі. Проситься членів прибути.

Рек. секр. Богдан Задорецький

НЕДІЛЯ 24-го СЕРПНЯ 1980 Р.

Рочестер, Н. Й. Місячні збори Б-ва св. Йосафата Відд. 217, о год. 2-ій по пол. в церковній залі св. Йосафата з таким порядком: відкриття, звіти, фін., хорих і Контрольної Комісії, як рівнож роздача дивідендових чеків і збирання вкладок. Просимо членів прибути.

Конс. Шевчук, предс.
Т. Кубарич, фін. секр.
Ст. Мартинюк, кас.
Ст. Приймак, заст. фін.
Дмитро Пристай, рек. секр.